

Хмельницька обласна рада  
Хмельницька обласна державна адміністрація  
Хмельницький університет управління та права імені Леоніда Юзькова  
Поморська академія в Слупську (Польща)  
Запорізький національний університет  
Хмельницька обласна організація Співки економістів України  
Хмельницька торгово-промислова палата  
Рада територіального відділення  
ВГО «Асоціація платників податків України» у Хмельницькій області



# СТРАТЕГІЧНІ НАПРЯМИ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ ДЕРЖАВИ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ

*Збірник тез учасників  
V Міжнародної науково-практичної конференції  
приуроченої до 90-річного ювілею  
доктора економічних наук, професора,  
заслуженого діяча науки і техніки України*

**ПИЛИ Василя Івановича**



Хмельницький 2022

Хмельницька обласна рада  
Хмельницька обласна державна адміністрація  
Хмельницький університет управління та права імені Леоніда Юзькова  
Поморська академія в Слупську (Польща)  
Запорізький національний університет  
Хмельницька обласна організація Співки економістів України  
Хмельницька торгово-промислова палата  
Рада територіального відділення  
ВГО «Асоціація платників податків України» у Хмельницькій області

**СТРАТЕГІЧНІ НАПРЯМИ**  
**СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ**  
**ДЕРЖАВИ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ**

*Збірник тез учасників*  
*V Міжнародної науково-практичної конференції*  
*приуроченої до 90-річного ювілею*  
*доктора економічних наук, професора,*  
*заслуженого діяча науки і техніки України*  
***ПИЛИ Василя Івановича***

УДК 330.1

С 83

*Рекомендовано до друку Вченою радою  
Хмельницького університету управління та права імені Леоніда Юзькова  
(протокол № 7 від 29 грудня 2021 року).*

**С 83 Стратегічні напрями соціально-економічного розвитку держави в умовах глобалізації** : збірник тез V Міжнародної науково-практичної конференції (м. Хмельницький, 21-22 січня 2022 року); за заг. ред. д-ра. екон. наук, проф. Синчака В. П. Хмельницький : Хмельницький університет управління та права імені Леоніда Юзькова, 2022. 291 с.

ISBN 978-617-7572-53-3

У збірнику подано тези доповідей учасників V Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції “Стратегічні напрями соціально-економічного розвитку держави в умовах глобалізації”, приуроченої до 90-річного ювілею доктора економічних наук, професора, заслуженого діяча науки і техніки України Пили Василя Івановича.

Матеріали конференції містять результати досліджень науковців, практикуючих спеціалістів, для яких актуальною є проблематика соціально-економічного розвитку держави.

Збірник розрахований на наукових та науково-педагогічних працівників закладів вищої освіти і наукових установ, студентів, аспірантів і докторантів, практиків і широкий читацький загал.

*Організаційний комітет V Міжнародної науково-практичної конференції “Стратегічні напрями соціально-економічного розвитку держави в умовах глобалізації” не завжди поділяє думку учасників конференції.*

УДК 330.1

ISBN 978-617-7572-53-3

© Колектив авторів, 2022  
© Хмельницький університет  
управління та права імені Леоніда  
Юзькова, 2022

Д-ру екон. наук, професору,  
Заслуженому діячу науки і техніки України  
ПІЛІ Василю Івановичу

**Шановний Василю Івановичу!**

У цей день прийміть вітання з нагоди Вашого ювілею!

90 років – це саме та пора, коли є що згадати. Пройдено славний шлях дорогою Життя! Нехай вона і далі буде доброю і щедрою до Вас, продовжуючи підносити дарунки, які Ви заслужили роками старань, наполегливої праці та добрих справ. Щоб з Вами поруч завжди були щирі друзі, рідні і близькі, які будуть опорою і тилом, гарні учні і щирі колеги, які б допомагали та продовжували Ваші славні справи. Міцного Вам здоров'я та незгасного оптимізму! Гідно прожиті роки показали, що Ви можете подолати будь-які перешкоди на своєму шляху. Вам є чим пишатись, адже крізь усі життєві труднощі Ви зуміли пронести свою честь, ім'я, не заплямувавши совість, і заслужили повагу і вдячність оточуючих. Результати Вашої самовідданої праці важко переоцінити, адже не дарма Вас знають як відомого українського економіста, Заслуженого діяча науки і техніки України, доктора економічних наук, професора, наставника та вчителя декількох поколінь вчених, людину, чия діяльність визнана найвищими державними та академічними інституціями.

У Ваш ювілей хочемо побажати не тривожити серце печалюми, радувати душу посмішками рідних та друзів. Нехай життя буде щедрим на приємні моменти, і Вас оточує затишок та добробут. Нехай Ваша мудрість і творча наснага стануть запорукою нових звершень, бажання підкорювати наукові та освітянські вершини ніколи не згасне, а добрі справи принесуть Вам благо і щастя!

**З повагою,**

**ректор Хмельницького університету**

**управління та права**

**імені Леоніда Юзькова**

**Олег ОМЕЛЬЧУК**

3. Хитра О. В., Вихованчук М. В. Синергія бренду роботодавця і бренду персоналу як результат успішного HR-брендингу на підприємстві. *Держава та регіони. Серія : Економіка та підприємництво*. 2019. № 4. С. 149-156.

4. Смекун Л. Як лікарю вибудувати персональний бренд в Інтернеті. URL : <http://medical-business-forum.com/blog/kak-vrachu-vyistroitlichnyiy-brend-v-internete>



**Барабаш Леся Віталіївна,**

*доцентка кафедри фінансів, банківської справи та страхування  
Уманського національного університету садівництва,  
кандидатка економічних наук, доцентка*

### **СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО ТРАКТУВАННЯ ПОДАТКОВОЇ ПОЛІТИКИ**

Створення ефективної та справедливої податкової системи є актуальним завданням будь-якої країни. Однак для реалізації цієї мети необхідна програма, за допомогою якої податки зможуть виконати своє призначення – наповнити бюджет коштами. І така програма називається податковою політикою.

Наразі розбіжності поглядів у трактуванні податкової політики лише посилюються, хоча в основі своїх мають спільного знаменника – наповнення бюджетів різних рівнів фінансовими ресурсами.

Так, науковці західних економічних систем вважають, що політику у сфері податків варто називати «фіскальною», апелюючи до основного призначення податків – наповнити бюджет, що втілюється за допомогою фіскальної функції податків [1, с. 95]. Проте податкам притаманний не лише фіскальний зміст, а й регулювальний, соціальний, розподільчий, тому фіскальну та податкову політику не варто ототожнювати.

У вітчизняних офіційних джерелах з питань оподаткування податкова політика визначається як «діяльність держави у сфері встановлення, правового регламентування та організації справляння податків і податкових платежів у централізовані фонди грошових ресурсів держави» [2]. Таке твердження є наближеним до вищезгаданого, однак теж не здатне охарактеризувати податкову політику як дієвий і активний механізм реалізації податкової системи.

Втім, сучасні науковці все ж зосереджені на фрагментарному розумінні податкової політики, ігноруючи її економічну потужність. Л. Касьяненко і В. Чайка вважають, що під податковою політикою слід розуміти базовий напрям економічної політики держави, метою якого є формування централізованих публічних фондів коштів для подальшого фінансування витрат державного та місцевих бюджетів і створення сприятливого соціально-економічного клімату в державі [3, с. 272]. Я. Литвиненко тлумачить податкову політику держави, як «...невід’ємну складову фінансової політики, що ... не має самостійного характеру» [4, с. 4]. О. Зельдіна розуміє її як «... один із основних напрямків державної економічної політики, що спрямований на забезпечення економічного обґрунтування податкового навантаження на суб’єктів господарювання» [5, с. 103]. Ю. Руденко відзначає суспільну спрямованість державної податкової політики [6, с. 98].

Загалом, у трактуванні сутності податкової політики можна виокремити три вектори розуміння [7, с. 157]: вузькоспрямований підхід (відрізняється прагненням обмежити сферу застосування податкової політики лише сферою податків [8, с. 18]; функціонально-цільовий підхід (відрізняється виділенням функціональних можливостей та (або) економічної сутності податків, зазначенням поточних завдань реалізації податкової політики; стратегічно-орієнтований підхід (відрізняється виокремленням цільових стратегічних орієнтирів, перспективних вимог та (або) рамкових обмежень податкової політики» [9, с. 15–17].

Розмірковуючи з приводу ефектів, яких можна досягнути за допомогою податкової політики, слід зауважити, що податки, як економічна категорія, впливають на

збалансованість економіки, а відтак і головною її метою є врівноваження інтересів платників податків і держави та гармонізація розвитку держави, регіонів і територіальних громад.

Реалізація податкової політики здійснюється одночасно на різних економічних рівнях, хоча в її основі близькі з метою та методами втілення пріоритети (рис. 1).



Рисунок 1. - Рівні та цілі функціонування податкової політики

Таким чином, можемо стверджувати, що податкова політика є сукупністю засобів впливу сфери оподаткування з метою виконання податковими платежами їхнього функціонального призначення і реалізації фінансових, соціальних та економічних пріоритетів стратегії розвитку держави, регіону, територіальної громади.

#### Список використаних джерел

1. Руденко Ю.М. сутність податкової політики держави на вплив громадянського суспільства на її вироблення та реалізацію. *Держава та регіони*. 2017. № 3 (59). С. 94–99.
2. Податкова політика. Міністерство фінансів України. URL: <https://mof.gov.ua/uk/tax-policy> (дата звернення 10.01.2022)
3. Касьяненко Л. М., Чайка В. В. Теоретико-правові засади визначення поняття «податкова політика». *Фіскальна політика: теоретичні та практичні аспекти юридичної науки: збірник тез доповідей Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Ірпінь, 24 листоп. 2017 р.)*. Вінниця: Нілан-ЛТД, 2017. С. 271–273.
4. Литвиненко Я.В. Податкова політика : Навч. посіб. К.: МАУП, 2003. 224с.

5. Зельдіна О. Напрями модернізації податкової політики України. *Юридична Україна: фінанси, податки, бюджет*. 2017. № 2–34/2017. С. 103–110.
6. Руденко Ю.М. Сутність податкової політики держави та вплив громадянського суспільства на її вироблення та реалізацію. Серія: *Державне управління*. 2017. №3 (59). С. 94–99.
7. Крилов Д.В. Мета та завдання державної податкової політики в Україні. *Прикарпатський юридичний вісник*. 2017. Вип. 1 (16), том 3. С. 155–160.
8. Крисоватий А.І. Податкова політика України: концептуальні засади теорії і практики : дис докт. екон. наук. Київ, 2006. 437 с.
9. Податкова політика: теорія, методологія, інструментарій. Навчальний посібник / під редакцією д-ра екон. наук, проф. Іванова Ю.Б., д-ра екон. наук, проф. Майбурова І.А. Харків: ВД «ІНЖЕК», 2010. 492 с.



**Баюк Микола Іванович,**

*директор Хмельницького регіонального центру підвищення кваліфікації,  
кандидат наук з державного управління*

### **ПАРАДИГМА СТАЛОГО РОЗВИТКУ: УКРАЇНСЬКИЙ КОНТЕКСТ**

Схвалюючи та реалізуючи ідею євроінтеграції, країни-держави Заходу та Сходу, їхні керівники щоразу переконуються, що самотужки, поодинці жодна країна, жодна територія не впорається з такими проблемами, як: кліматичні зміни, вичерпаність невідновлювальних ресурсів, особливо енергоносіїв, забруднення повітря і води; не можна поодинці подолати загрозу руйнівних війн, приборкати міжнародний тероризм, подолати глобальні епідемії – ВІЛ/СНІД, коронавірус тощо [1, с.35].

Ідея сталого розвитку взята на озброєння різними країнами і стосується векторів, різних рівнів – регіону, області, району, територіальних громад міст, селищ, сіл. Яке ж теоретичне пояснення цього поняття, практичне – політичне, економічне, соціальне – тлумачення?

Термін «сталий розвиток» офіційно був прийнятий на Всесвітній конференції ООН з навколишнього середовища і розвитку, що проходила у Ріо-де-Жанейро 1992 року. Сталий розвиток – це такий розвиток суспільства, який задовольняє потреби сучасності, не ставлячи під загрозу здатність наступних поколінь задовольнити свої власні потреби. Словосполучення «сталий розвиток» з англійської означає дослівно «розвиток, що підтримується» [2].

Поняття сталого розвитку охоплює сьогодні всі сфери життєдіяльності людини та всі рівні управління держави. Сталий розвиток існує за умов однакового розуміння основних цінностей, наявності загальних стандартів поведінки всіх осіб, організацій, підприємств. Він ґрунтується на економічній, екологічній, соціальній і гуманітарній політиках. Питання сталого розвитку стосується усіх його суб'єктів: науковців, управлінців, урядових інституцій, різних підприємств, установ і організацій, громадянського суспільства в цілому. Об'єктами застосування концепції сталого розвитку є економіка, екологія, управління, життєдіяльність, навколишнє середовище, соціальна справедливість, людський потенціал, справедливість, свобода, ресурси, виробництво, суспільство, охорона здоров'я, освіта, культура, політика.

Слід відмітити, що, починаючи з Конституції України, у нас передбачено тільки виконання державних і регіональних програм соціально-економічного та культурного розвитку, а не створення стратегій і програм сталого розвитку.

Водночас уже наявні окремі закони, рішення уряду, спрямовані на реалізацію принципів сталого розвитку. До них входять Концепція сталого розвитку населених пунктів (1999 р.), Комплексна програма реалізації на національному рівні рішень, прийнятих на Всесвітньому саміті зі сталого розвитку на 2003-2015 року (2003 р.), Концепція сталого

## ЗМІСТ

<i>Вітальне слово Ректора Хмельницького університету управління та права імені Леоніда Юзькова О. М. Омельчука.....</i>	3
<i>Вітальні листи до 90-річного ювілею доктора економічних наук, професора, заслуженого діяча науки і техніки України ПИЛИ Василя Івановича.....</i>	4
<i>Алексеєнко М. Д. Банківська діяльність в умовах зниження рівня ділової активності .....</i>	8
<i>Alekseyenko L. M., Tulai O.I. Development of Financial Technologies in the Conditions of Bifurcation of Globalization Economic Processes .....</i>	10
<i>Алієва М. А. Вплив іноземного капіталу на розвиток банківської системи України .....</i>	12
<i>Баб'як Х.М. Напрями удосконалення бренд-менеджменту закладу охорони здоров'я.....</i>	13
<i>Барабаш Л. В. Сучасні підходи до трактування податкової політики.....</i>	16
<i>Баюк М. І. Парадигма сталого розвитку: український контекст.....</i>	18
<i>Богданова О. В. Методичні засади аналізу діяльності сімейних форм аграрного виробництва .....</i>	21
<i>Бублик М. І., Михайлов В. О. Інструментарій зниження витрат на науково-дослідні роботи на підприємствах .....</i>	23
<i>Булат Г. В. Оптимальна облікова політика як один із напрямів підвищення інформативності облікових даних .....</i>	25
<i>Василенко К. В. Сучасні цифрові гроші: ознаки та особливості .....</i>	27
<i>Веприцька О. А., Даниленко В. В. Тенденції та перспективи розвитку регіонального ринку праці 30</i>	
<i>Віхтюк А. С. Проблеми ідентифікації рівня соціально-економічного розвитку регіонів України.....</i>	33
<i>Васильківський Д. М. Маркетингові фактори розвитку логістичного ринку в Україні.....</i>	35
<i>Виговський Л. А., Виговська Т. В. Громадські екологічні організації як суттєвий чинник формування та підвищення рівня екологічної культури громадян.....</i>	37
<i>Гаман Т. В. Професійний розвиток публічних службовців як складова ефективного публічного управління.....</i>	40
<i>Гарват О. А. Соціальна відповідальність у системі корпоративного управління.....</i>	43
<i>Гамалій С. В., Довгань В. І. Інструменти державної підтримки рещорингу.....</i>	44
<i>Гідзула В. М. Деякі питання фінансування Збройних сил України.....</i>	47
<i>Горчиця Ю. П. Особливості формування залучених коштів банку.....</i>	49
<i>Грамашович Ю. В., Нечипоренко К. О. Формування корпоративної культури на підприємстві.....</i>	51
<i>Гребінська С. І. Зміни в податковому законодавстві та їх вплив на малий бізнес.....</i>	53
<i>Гриценко О. М. Розрахунки з постачальниками і підрядниками: обліковий аспект.....</i>	56
<i>Гуменюк А. Ф. Проблеми обліку нематеріальних активів та напрями його вдосконалення в Україні .....</i>	58



Наукове видання

## **ЗБІРНИК ТЕЗ**

**учасників V Міжнародної науково-практичної -конференції  
«Стратегічні напрями соціально-економічного розвитку  
держави в умовах глобалізації»**

*приуроченої до 90-річного ювілею  
доктора економічних наук, професора,  
заслуженого діяча науки і техніки України  
ПІЛИ Василя Івановича*

Відповідальний редактор – Синчак В.П.  
Комп'ютерний набір – Арзянцева Д.А.  
Верстка та дизайн – Масловська Л.В.

Підписано до друку 17.01.22 р. Формат 60×84 1/16  
Ум. друк. арк. 16,82. Наклад 100 прим. Зам. № 20.

Видано у Хмельницькому університеті управління та права  
імені Леоніда Юзькова.  
29013, м. Хмельницький, вул. Героїв Майдану, буд. 8  
Тел.: (382) 71-75-91, (382) 71-80-80  
[www.univer.km.ua](http://www.univer.km.ua)

Свідоцтво Державного комітету інформаційної політики, телебачення  
та радіомовлення України про внесення суб'єкта видавничої справи  
до Державного реєстру видавців, виготівників і розповсюджувачів  
видавничої продукції  
Серія ДК № 6982 від 19.11.19 р.